

Informovaný souhlas pacienta (tky) s výkonem

**Aponeurektomie palmární aponeurózy
(operace Dupuytrenovy kontraktury), aponeurektomie
plantární aponeurózy (operace morbus Ledderhose)**

Jméno pacienta:	
Datum narození:	
Přijímající lékař:	

Vážená paní, vážený pane,

Rozhodl(a) jste se podrobit chirurgickému zákroku. Před touto operací budete ošetřujícím lékařem podrobně informován(a) o povaze a způsobu provedení operace a o možných pooperačních komplikacích a následcích. Tento materiál by Vám měl podat základní informaci o plánované operaci.

CÍL A POPIS VÝKONU

Palmární aponeuróza je vějířovité zakončení šlachy svalu, jdoucího z předloktí, vazivovými vlákny v dlani. Při jejím onemocnění (**Dupuytrenova kontraktura**) dochází ke zbytnění a smršťování vláken, které se projeví jako bolestivé a tuhé podkožní vazivové uzly a pruhy přecházející na jednotlivé prsty. Dochází k přetažení až ohnutí prstů směrem do dlaně a nemožnosti zpětného natažení. Toto onemocnění postupuje většinou pomalu a může vyvolat i změny na šlachově-klobovním aparátu. Na vzniku onemocnění se podílí více faktorů. Vyskytuje se častěji u mužů, častěji vpravo a ve středním věku. U některých pacientů jsou uváděna opakovaná mikrotraumata ruky (práce s pneumatickými kladivy, práce se stavebními nástroji apod.). Onemocnění je též častější u diabetiků, alkoholiků, a pacientů s prodělaným onemocněním jater a při nedostatku vitamínu E. Plantární aponeuróza je vějířovité uspořádání vazivových vláken v plosce nohy. Při jejím onemocnění (**morbus Ledderhose**) dochází ke zbytnění a smršťování vláken, které se projeví jako tuhé podkožní vazivové uzly a někdy i pruhy, které bolí při chůzi.

Popis výkonu

Operace se provádí v místním znecitlivění (aplikace znecitlivující látky injekční jehlou přímo do místa zákroku), které zajistí přechodnou necitlivost celé dlaně/plosky nohy. Lokální anestezii předchází dezinfekce a zarouškování. Různě vedenými kožními řezy ve dlani či na prstech/ v plosce nohy se odhalí aponeuróza. Vlastním výkonem je odstranění zbytnělé vazivové ploténky s uzly a pruhy, které prorůstají na ruce až na prsty, s šetřením nervově-cévních svazků probíhajících k jednotlivým prstům. Tím dojde k uvolnění šlach a v případě ruky malých kloubů prstů, díky kterému se může postupně obnovit alespoň částečné natažení prstů. Při dlouhodobém omezení hybnosti prstů může dojít ke zkrácení kloubních vazů a během operace je nutno tyto kontraktury uvolnit, aby bylo možno prsty narovnat. Při nedostatku kožního krytu se provede místní lalokový posun, případně je někdy nutno použít kožní transplantát odebraný z jiného místa na těle.

Před výkonem

Operační výkon v místním znecitlivění nevyžaduje zvláštní přípravu. Je však nezbytné, aby pacienti užívající léky, které ovlivňují srážlivost krve (Acylpyrin, Warfarin, atd.), o této skutečnosti informovali lékaře, který operaci indikuje. U pacientů s interním onemocněním je i v případě menšího zákroku v lokální anestezii nutné posouzení celkového stavu lékařem (internistou). Operace je vždy prováděna za hospitalizace na lůžkovém oddělení.

Po operaci

Délka hospitalizace je při nekomplikovaném průběhu 3-7 dnů. Bolest je tlumena analgetiky a provádí se opakované převazy. Důležitá je časná rehabilitace a zvýšená poloha operované končetiny (zmírňuje otok a bolest). V případě operace na plosce nohy je vhodné odlehčení operované končetiny chůzí o berlích do odstranění stehů. Stehy jsou odstraňovány 12.-14. den po výkonu v rámci ambulantní péče. Při nekomplikovaném průběhu je ruka/noha zhojena za 6 týdnů.

MOŽNÉ KOMPLIKACE

Žádný lékař ani pracoviště Vám nemůže garantovat nekomplikovaný průběh operace a pooperační rekonvalescence. Komplikace během operace a po ní se v určitém, i když velmi malém, procentu vyskytují a je tedy nutné, abyste si těchto možných komplikací byl (a) vědom (a). Lze říci, že pravděpodobnost výskytu komplikace je přímo úměrná přítomnosti rizikových faktorů. Těmi mohou být pokročilý věk, přítomnost dalších onemocnění (diabetes mellitus, ateroskleróza, onemocnění srdce a plic atd.), nesprávná životospráva (obezita, kouření) a větší rozsah operačního výkonu. Vyšší riziko komplikací mají samozřejmě pacienti nedodržující pokyny lékaře.

Všeobecné komplikace

Mezi všeobecné komplikace, hrozící obecně při jakékoliv operaci, patří krvácení během operace a po ní, infekce, roztržení operační rány, prodloužené hojení rány, tvorba hypertrofických až keloidních jizev, kolapsový stav (mdloba), alergická reakce na znecitlivující látku, desinfekci, použitá léčiva nebo na šicí a obvazový materiál. Při vážných komplikacích může být nutná opakovaná operace.

Specifické komplikace

Mezi specifické komplikace patří vzácné poškození nervů (s následným brněním i omezenou citlivostí částí ruky - většinou dočasně, méně často i trvale), dočasná nebo trvalá bolestivost jizvy s možným omezením pohyblivosti prstů při nadměrném svršťování, otoky ruky/nohy, poškození šlach, odumření kožních laloků nebo ztuhnutí prstů a snížení svalové síly úchopu (často pooperačně, ale někdy i trvalé). Může se také rozvinout algodystrofický syndrom (Sudeckův syndrom), což je onemocnění, provázené výrazným otokem a bolestmi celé ruky/nohy. Tato komplikace pak vyžaduje i několikaměsíční intenzivní léčbu a může způsobit trvalé postižení ruky. Zvláště při opakovaných výkonech může dojít k poruchám prokrvení prstů či ruky/nohy. Výjimečně může dojít kvůli nedostatečnému prokrvení i k odumření prstu, což vyžaduje další operační výkon ve smyslu amputace prstu.

Prognóza:

U malého procenta pacientů postižených Dupuytrenovou kontrakturou s časovým odstupem potíže recidivují a je nutná další operace. Vzhledem k tomu, že nelze odstranit stoprocentně veškerou tkáň aponeurózy (např. nyní nepostižená část), jedná se spíše o pokračování onemocnění. Více jsou ohroženi pacienti, u kterých se onemocnění objeví už v časně dospělosti a blíže palcové straně dlaně. Při operaci ruky v zanedbaném pokročilém stadiu nelze očekávat plnou úpravu funkce ruky. U pacientů s morbus Ledderhose může v malém procentu dojít k recidivě.

Poučení, zda má zdravotní výkon nějaké alternativy a zda má pacient možnost zvolit si jednu z alternativ:

Výjimečně (u pacientů, kteří nemohou podstoupit operační léčbu) lze přistoupit k drobnému zákroku, při němž jsou v lokální anestezii částečně přerušeny vazivové pruhy v dlani a tím dosáhneme mírné a dočasné úpravy stavu. U morbus Ledderhose kromě léčby konzervativní jiná alternativa než operační řešení není.

Údaje o případném možném omezení v obvyklém způsobu života a v pracovní schopnosti, případné změny zdravotní způsobilosti:

Po operaci strávíte určitý čas v nemocnici. Délka pobytu bude záviset na hojení, což je individuální a nelze předem odhadnout, jak dlouhý pobyt v nemocnici bude. Nebude-li další chirurgické péče třeba, budete propuštěn/a/ do domácího léčení, v případě nutnosti delšího ústavního doléčení budete přeloženi na lůžka následné péče do některého ze zařízení, které bude nejbližší Vašemu trvalému bydlišti.

Údaje o léčebném režimu a preventivních opatřeních (edukace) o provedení kontrolních zdravotních výkonů:

Léčebný režim v nemocnici stanovuje ošetřující lékař ve spolupráci s primářem oddělení, dále se na rozhodovacím procesu podílí rehabilitační sestra a ošetřující sesterský personál, event. ještě odborníci z jiných oborů (tzv. konsiliáři), kteří bývají občas přizváni k lůžku pacienta. Týká se dietních opatření, pohybového režimu a rehabilitace. Při ukončení hospitalizace budete vybaveni propouštěcí zprávou, která bude obsahovat pokyny a doporučení, jak se během doléčení chovat, které léky užívat a kdy chodit na kontroly nebo k převazům. Tuto zprávu si před opuštěním nemocnice prostudujte a dotazy předneste svému ošetřujícímu lékaři.

Komplikace při a po operaci se mohou objevit i přes naši maximální možnou snahu jim zabránit. Většina komplikací je však řešitelných. Tato informace jistě nemůže být vyčerpávající. Ptejte se proto, prosím, svého ošetřujícího lékaře nebo operátora na všechno, co Vás ve vztahu k plánovanému operačnímu výkonu ještě zajímá. I sebelépe provedeným výkonem nelze splnit nerealistická očekávání. **Prosím, ptejte se na všechno, co se Vám zdá důležité!**

Prohlašuji, že mi byl náležitě objasněn důvod, předpokládaný prospěch, následky i možná rizika a komplikace plánovaného výkonu a dále způsob jeho provedení a možné alternativy. Měl(a) jsem možnost zeptat se lékaře na vše, co mě ve vztahu k plánovanému výkonu zajímá a obdržel(a) jsem vysvětlení, kterému jsem porozuměl(a). S provedením výše uvedeného výkonu souhlasím.

Prohlašuji, že v případě výskytu neočekávaných komplikací vyžadujících neodkladné provedení dalších výkonů nutných k záchraně mého života nebo zdraví souhlasím, aby byly tyto výkony provedeny.

Souhlasím s respektováním všech doporučení a rad, které mi byly poskytnuty za účelem co nejlepšího výsledku léčby. Při nedodržení rad a doporučení přebírám plnou odpovědnost za svůj zdravotní stav.

Seznámil(a) jsem se s poučením o zdravotním výkonu.

Datum:

Podpis pacienta
(zákonného zástupce)